Írta: Adminisztrátor
2016. november 02. szerda -

Budapest, 2016. november 2. - **Kivételes, a honfoglaló magyarokhoz köthető régészeti leletekre bukkantak magyar kutatók Oroszországban, a Kaukázus észak-nyugati előterében, a Kubán-vidéki Krasznodar és Anapa városok múzeumi gyűjteményeiből.**

A raktárak mélyéről előkerült leletegyüttesek olyan palmettadíszes szablyákból, övdíszekből, aranyozott ezüst hajfonatkorongból és veretes tarsolyból állnak, amelyek a 9. század végén a honfoglaló magyarok vezető rétegének viseleti tárgyaival azonosak, velük egy műhelykörben készülhettek, és legközelebbi párhuzamai is kizárólag történelmi hazánk területéről ismertek - olvasható M. Lezsák Gabriella régésznek, az októberben lezajlott kutatóút vezetőjének MTI-hez eljuttatott közleményében.

Mint a beszámolóban áll, a leletek egy kéthetes tudományos-régészeti expedíció során kerültek elő, amely a Kubán-vidék és az Orosz Föderáció észak-kaukázusi múzeumait, régészeti gyűjteményeit járta végig, 9-10. századi leletanyagokat tanulmányozva.

Az expedíció célja az volt, hogy a Kárpát-medence honfoglalás-kori magyar jellegű régészeti leleteinek párhuzamait a térségben gyűjtse, dokumentálja, és kiépítse a kapcsolatot a helyi régészekkel.

Az október 15. és 30. között lezajlott kutatóutat M. Lezsák Gabriella régész, a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Bölcsészettudományi Kutatóközpont (BTK) Magyar Őstörténeti Témacsoportjának (MŐT) munkatársa vezette. Az expedíció tagja volt még Gáll Erwin, régész, történész, a Román Tudományos Akadémia Vasile Parvan Régészeti Intézetének munkatársa, Somfai Kara Dávid, orientalista, az MTA BTK Néprajzi Intézetének munkatársa és Avar Ákos orientalista, az ELTE Belső-Ázsia Tanszékének munkatársa.

A kutatóút érintette a Kubán-vidéket, a Sztavropoli-hátságot, Kabar-Balkárföldet, Észak-Oszétiát és Csecsenföldet. A gyűjtőmunka 9 város múzeumában zajlott, a helyi múzeumi vezetők, régészek és történészek segítségével. Az expedíció tagjai ellátogattak a mai Bugyonnovszk melletti (Sztavropoli járás) egykori Magyar nevű város területére is. A kutatók tervezik a talált leletek első hazai tudományos publikálását.

A beszámoló kitér arra, hogy a Kubán vidék és a Kaukázus északi előtere a hazai és a külföldi krónikák szerint a magyar honfoglalás óta kiemelt szerepet játszott a magyar elit közgondolkodásban és politikai kapcsolatrendszerében. Egy bizánci forrás arról számol be, hogy a honfoglalást megelőzően a magyarság kettévált: egyik rész nyugatra, a Kárpát-medencébe, a másik rész a Kaukázuson túli területre költözött, ám a két népegység kapcsolattartása a X. század közepén is folyamatos volt.

A keleten maradt magyarokat a 13. század első felében Domonkos-rendi szerzetesek indultak el felkeresni IV. Béla király támogatásával, majd évszázadokkal később több magyar utazó is eljutott a térségbe és hírt hozott az egykor ott élt magyarok nyomairól.

A 19. század végén gróf Zichy Jenő vezetett több tudományos expedíciót a Kaukázus térségébe. Mintegy 40 évvel ezelőtt Erdélyi István régész látogatott el az Észak-Kaukázus néhány nagyobb múzeumába, és közölt olyan leleteket, amelyek a honfoglaló magyarság leleteivel mutattak rokonságot. Azóta azonban a térség múzeumügye tovább fejlődött, és számos új tárggyal gazdagodtak a kinti gyűjtemények is, bár az illegális műkincs-kereskedelem továbbra is nehezíti a kutatók munkáját. A most megtalált legérdekesebb leletegyüttesek egy része is az illegális műkincspiacról került hatósági lefoglalás után múzeumba.

Mint írják, mindezek ellenére napjainkban a magyar őstörténettel foglakozó régészek többsége mégsem fordít figyelmet a térségre, holott egyes írott források ezeken a területeken egyaránt

magyar jelenlétről számolnak be, már jóval a honfoglalást megelőző évszázadokból is. Az expedíció tagjai ezért tartották fontosnak, hogy felvegyék a kapcsolatot a helyi múzeumok régészeivel, és szisztematikusan átnézzék az érintett múzeumok régészeti gyűjteményeit.

"Már az első +ismerkedő+ expedíció során előkerült leletek is azt igazolják, hogy a Kaukázus északi előtere és a Kubán-vidék a magyar őstörténet kutatás fontos területe lehet" - áll a beszámolóban.

Mint írják, az expedíció tagjai úgy vélik, hogy napjaink magyar őstörténeti kutatásának legsürgetőbb feladata a precíz anyaggyűjtés, és annak teljes körű feldolgozása, a történeti értékelést csak ezután lehet elvégezni.

A beszámolóban kiemelik: a magyar őstörténet kutatása többé már nem képzelhető el a Kaukázus térségében folytatott több tudományág - régészet, embertan, archeogenetika, néprajz, történettudomány, nyelvészet, etnomuzikológia - művelőinek szisztematikus feltáró munkája nélkül. Ezért az expedíció tagjai a jövő évben is folytatni szeretnék a helyszíni régészeti kutatásokat, kiegészítve az említett tudományterületek vizsgálataival.